

GO DIGITAL

SOUTH AFRICA

**BROADCASTING
DIGITAL MIGRATION
(BDM)
A – Z**

the doc

Department:
Communications
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Lefapha la tsa Dikgokahano (Doc) le entse setlankana sa ditsebiso ka Go DIGITAL South Africa e le mokgwa wa ho ruta, ho tsebisa le ho tliša temoso setjhabeng ka phallelo ho dijithale.

1. SELELEKELA

Polelwana ena ya Go DIGITAL South Africa ke ya ho lemosa setjhaba hore tsamaiso ya phallo ya dijithale e fihlile Aforika Borwa. Thekenoloji ya thelevishene e qadile mona Aforika Borwa haesale ho tloha ka 1976. Ha thelevishene e ne e thoma sethathong e ne e bapala ka ditshwantso tsa mmala o motsho le o mosweu mme ya fetoha ho bapala ka ditshwantsho tsa mmala. Puso ya kgethollo e nolofeditse batho ba basweu hore ba be le dithelevishene tse ngata ho feta morabe ofe kapa ofe mona naheng. Kamora 1994, naha e ile ya kenya melao e etsang bonnete ba hore ditshebeletso tsa kgaso di emela maAforika Borwa ohle ho sa natse morabe wa bona kapa maemo a bona moruong.

Kajeno, malapa a dimilione tse 13 Aforika Borwa a na le dithelevishene moo ba bohlang mananeo a haswang ka dipuo tsa bona. Mmuso o tswela pele ho etsa bonnete ba boteng ba ditshebeletso tsa lefatshe ka bophara le phihlelo ya lesedi ka ho ba neha ditshebeletso tsa kgaso ka mokgwa wa jwale wa ho phallelo ho dijithale e leng se tshepisang hore ho tla matlafatswa phapano ya batho le phihlelo ya lesedi bakeng sa baahi ba Aforika Borwa ba neng ba qheletswe ka thoko nako e fetileng. Mmuso o tliša thusa malapa a dimilione tse hlano a futsanehileng a nang le dithelevishene ka mabokosana a dijithale (di-STB) a mahala.

2. KE ENG PHALLELO HO DIJITHALE?

Phallelo ho dijithale ke phetisetso kapa phallo ho tloha ho letshwao la kgaso la analoko ho ya ho la dijithale. Ka bokgutshwane, ke mosebetsi wa ho tliša kgaso ho analoko ho ya ho dijithale bakeng sa thelevishene le radiyo. Aforika Borwa e tliša qala phallo ka thelevishene mme radiyo e tliša latela kamorao.

2.1 Analoko

Pele ho 1990, kgaso e neng e fetisa modumo le vidiyo ka maqhubu e ne e sebedisa matshwao a analoko. Le ha mokgwa ona o ne o sebetsa hantle, ka bomadimabe o ne o sebedisa sebaka se seholo haholo sa maqhubu. Thelevishene le radiyo ka bobedi ba tsona di fuwa sebaka sa bohlokwa. Sena se bolela maqhubu a fapaneng ebile e le a ikgethileng a abelwa tshebeletso ka nngwe ya radiyo le thelevishene. Ona ke mokgwa o sa sebetseng ka potlako le ka ho phethahala ho ka fana ka ditshebeletso tsa dikanale tse ngata

2.1.1 Maemo a jwale:

Dikanale ka bobedi tsa thelevishene le tsa radiyo di abelwa maqhubu ho latela sebaka seo di leng ho sona.

- Mohlala: Metro FM ke radiyo e hasang naha ka bophara. Porofenseng ya Gauteng e fumanwa ho FM 92.4mhz, empa ho la Durban le Motse Kapa le/kapa sebakeng sefe kapa sefe naheng ena, sona seteishene seo sa radiyo se fumanwa maqhubung a fapaneng. Seo se bolela hore ho na le tshenyo tshebedisong ya maqhubu.
- Kanale ka nngwe ya thelevishene e abelwa maqhubu a yona a ikgethang ho ya ka sebaka. Kahoo, ho ba bang, sena se bolela hore phihlelo e lekanyeditswe ebile ho na le kgaello ya mefutafuta ya dikanale tsa thelevishene.

- Boleng ba setshwantsho sa thelevishene ya hao bo itshetlehole lehlakoreng leo lesiba le shebisitsweng ka ho lona le bohole dipakeng tsa thelevishene le sebaka sa lehae se fetisang maqhubu.
- Mokgweng wa ho hasa ka letshwao la analoko, motho a ka ba le tshebeletso e le nngwe feela ya radiyo kapa thelevishene ka kabelo ka nngwe ya maqhubu. Phetiso kgaso ya thelevishene, e ka ba analoko kapa dijithale ka kakaretso e sebedisa dibente tsa Leqhubu le Phahameng ka ho Fetisisa (UHF) kapa Leqhubu le Phahameng Haholo (VHF).

2.2 Dijithale

Kgaso ya dijithale e qadile kamora 1990, moo modumo, vidiyo, mongolo le ditshwantsho tse sa tsamayeng tse ka haswang ka mokgwa wa dijitipedi, ke hore ka bonngwe le bonoto. Mofuta ona wa thekenoloji ya dijithale o thusa hore ditsebiso di kgobokanngwe mme ka tsela e jwalo ho ballwa lepatlelo la radiyo.

Thelevishene ya Dijithale ya Fatshe (DTT) ke Sathalaete ya thelevishene ya Dijithale, empa e sebedisa kgaso ya dijithale e thehilweng fatshe ho isa matshwao lapeng la hao.

Bohle re tla una molemo dikgasong tsa letshwao la dijithale.

- Bakeng sa leqhubu ka leng le ikgethileng ho analoko la ho ka hasa tshebeletso e le nngwe ya thelevishene, jwale re ka ho hasa ditshebeletso tsa thelevishene tse fetang 15 tse tlwaelehileng.
- Dijithale e sebetsa ka potlako ka mekgwa e fapaneng. Sebakeng se tshwanang, dikgaso tsohle tsa thelevishene di ka sebetsa ka leqhubu le tshwanang ntle le tshitiso. Kamora ho tingwa ha analoko, sekepele se sehlo sa lepatlelo se tla lokollwa mme se busetswe morao ho Bolaodi bo lpusang ba Dikgokahano ba Aforika Borwa (ICASA). Lepatlelo lena le tla fuwa balaodi ba diselefoanu ho matlafatsa tshebeletso ya bona eo ba fanang ka yona setjhabeng.
- Mosebedisi ya lapeng o tla hloka STB ho fetolela letshwao la analoko ho ya ho dijithale ho etsesa hore thelevishene ya hae e kgone ho fumana setshwantsho sa thelevishene se matlafaditsweng sa dijithale. Ha ho hlokehe thelevishene e ntjha.

Mananeo a thelevishene a haswa ka kgaso ya fatshe, sathalaete le ka kheibole.

Mona Aforika Borwa ha jwale re sebedisa sathalaete ya dijithale mme haufinyane re tla be re sebedisa dijithale ya fatshe. Kgaso ya kheibole jwale e kena ka Tsamaiso ya Inthanete (Tsamaiso ya Thelevishene ya inthanete) empa yona e a haella ka lebaka la phihlelo ya lebanta la kgaso le dikgaello tse teng ha jwale.

2.2.1 Tihaloso ya thelevishene ya fatshe le Sathalaete

- Kgaso ya thelevishene ya sathalaete e sebedisa sathalaete, e leng leihlo le ka hodima lefatshe. Matshwao ana a kgaso a romelwa sathalaeteng mme ka morao ho moo a kgantshetsa letshwao morao lefatsheng mme babohi ba tla fumana letshwao ka sekotlolo sa sathalaete. Mofuta ona wa tshebeletso ka kakaretso o bitswa Ho Toba Lapeng (DTH)
- Thelevishene ya fatshe e sebedisa marangrang a fatshe (ke hore ditora tsa phetiso tse thehilweng mobung) ho ka fetisa matshwao naha ka bophara. Tora ka nngwe ya phetiso e na le sebaka se ikgethileng sa kgaso mme ke marangrang a sebaka se akaretswang a fanang ka matshwao a thelevishene naheng ka bophara. Haeba o sebakeng se akaretswang ke tora ya phetiso, e tla o thusa ho fumana ditshebeletso tsa kgaso lefelong la heno.

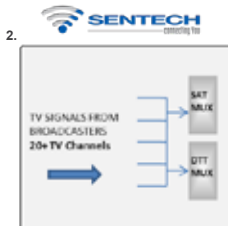
3. MELEMO YA DTT

- 3.1 Tsamaiso ya phallelo ho dijithale e tshepisa ho fumana dikanale tse ngata (esita le ho hasa ka dipuo tsa setho) le mananeo a mangata a jwaloka a dipapadi, thuto, bophelo bo botle, a bana, a tsa palamente, a boithabiso, mmino jwalojwalo.
- 3.2 Baahi bohle, ho sa natshe hore o seabakeng sefe le hore na ke morabe ofe kapa maemo a hae moruong ke afe, ba tshwanela ho fumana dikanale tsohle tse haswang ntle le ho lefa mme e be tse bontshang setshwantsho se hlakileng hantle hape le modumo o phefa.
- 3.3 Tataiso ya Lenaneo la Eleketeroniki thelevisheneng hammoho le kgutsufatso ya lenaneo.
- 3.4 Tataiso ya batswadi le taolo ya mananeo
- 3.5 Ditshebetso tsa dikowa bakeng sa ba nang le bothata ba ho utlwa le ho bona (dithaetlele tsa tlatsetso le dingolwa tse kgolo).

4. KATLASE KE SETSHWANTSHO SE BONOLO, SE HLAOSANG PHALLELO HO DIJITHALE

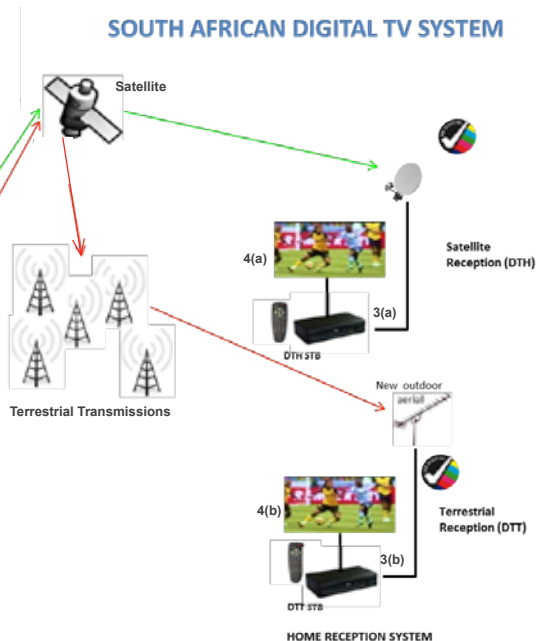
1. Setsi sa kgaso ke moo mananeo a hlahiswang teng, ka mokgwa wa analoko kapa wa dijithale.
2. Matshwao a romelwa ho tloha disebedisweng tsa kgaso ho ya ho marangrang a phetiso a Sentech bohatong ba naha.
3. (a) DTH le (b) di-STB tsa DTT: dikhoudara kapa sehokedi se dumellang thelevishene ya analoko ho fumana letshwao la kgaso ya dijithale.
4. (a) le (b) di emetse thelevishene ho DTT le DTH tse tla fa setshwantsho se hlakileng sa boleng kgetho e tomanyana ya dikanale le ditshebetso tse ding tse kgolo.

1. Setsi sa kgaso

marangrang a phetiso a Sentech

SOUTH AFRICAN DIGITAL TV SYSTEM

5. HO FIHLELLA KGASO YA DTT

Babohi ba tla lokela ho reka di-STB hore ba tle ba fumane matshwao le ho a fetolela hore a hlhelle dithelevisheneng tsa bona. Babohi ba bang ba ka nna ba hloka masiba a matjha a thelevishene kapa ba behe botjha a seng a le teng hore ba kgone ho fumana dikgaso. Di-STB di tla rekwa kapa di fumanwe ka di tshetso tsa mmuso.

6. HO HOKELWA HA STB

STB ke sesebediswa seo o se hokelang mme se bapale, e leng ntho e bonolo haholo ho e hokela o sebedisa bukanakgakollo eo o e fuweng. Ho ka nna ha hlokeha hore o fumane thuso ho diporofeshenale tse hokelang. Kantoro ya Poso ya Aforika Borwa (SAPO) e tla thusa ntlheng ena. Tshetso ena e tla boela e thea mesebetsi.

7. NAKO E LEBELLWETSWENG HORE HO KA KENNGWA DTT TSHEBETSONG

Marangrang a dijithale e tla kenngwa tshebetsong ho ya setjhabeng e tla qala ka 2015. Diteko le ditlahlobo tsa thekenoloji, di tshetso le moralo wa motheo di ntse di tswela pele ha jwale.

8. BA AMEHANG PHALLONG YA DIJITHALE YA KGASO LE MESEBETSI YA BONA

- SENTECH e ikarabella bakeng sa marangrang a kgaso ka dijithale (ya mobung le ya sathalaete), ka ho tsamaisana le Leano la Phallo la Kgaso ya Dijithale (BDM).
- Marangrang a na a tla leka ho etsa bonnete ba hore lelapa le leng le le leng naheng ena le fumana thelevishene e hasang ka dijithale.
- Ho fihlela ka Hlakola 2015, ho ne ho se ho kgantshitswe ditsha tsa phetisetso tsa DTT tse 171 ho tse 178 ho eketsa palo yohle ya setjhaba se akareditsweng ho ya ho 83.65%, le palo yohle ya dibaka tse akareditsweng ho ya ho 54.52% Gauteng, Foreistata, Limpopo, Mpumalanga, Leboya Bophirimela le KwaZulu-Natal di se di phethetswe mme di kgantshitswe.

- Boikitaetso ba Lekgotla la Phihlelo le Tshetso ya Lefatshe ka Bophara la Aforika Borwa (USAASA) ke ho thusa le ho tsitlallela phihlelo ya ditsebisano le dikgokahano tsa thekenoloji. E na le boikarabelo ba ho neana ka di-STB tse tshheditsweng ka ditjhelete ho malapa a ka bang dimilione tse hlano a nang le dithelevishene a nkuwang e le a hlokang ebile e le a tshwanetseng.

- Bolaodi bo lpusang ba Dikgokahano ba Aforika Borwa (ICASA) bo ikarabella bakeng sa ho laola makala a dikgokahano ka mehala le kgaso
- Pheletsong le tla nka boikarabelo ba ho etsa meralo ya maqhubu le ho aba le ho ntshuwa ha dilaesense tsa di tshetso tsa dijithale.

- Haho ditshebeletso tsa dijithale tse ntjha tse ka thakgolwang ntle le laesense kapa tumello e hlahang ho ICASA.

- Seabo sa SABC le eTV tsamaisong ena ya phallo ho dijithale ke ho thusa ho thea ditshebeletso tse ntjha, ho fallisa ditshebeletso tse seng di le teng (SABC1, 2, 3 le eTV) ho kena hantle lepatlelong la dijithale le ho ba le seabo matsholong a thuto le ho lemohisa setjhaba.

- Ha jwale M-Net e ntse e sebedisa tshebeletso ya televishene e lefellowang mme e sebedisa thekenoloji ya analoko. Jwaloka mohasi wa analoko, M-Net e tla ikamahanya le bahasi ba bang ba analoko, SABC le eTV, ho netefatseng hore Aforika Borwa e phethela tsamaiso ena ya phallo ka katleho

- Ka ha sena se hloka marangrang a neeletsano a maholo, DoC, SABC le USAASA di tla sebedisa marangrang a neeletsano a inthanete a SAPO (dikantoro tseo ho sebeletswang ho tsona le makgotla a diposo a thekiso a qheletsweng ka thoko) naha ka bophara.
- SAPO e tla hlophisa ditefello bakeng sa di-STB, ho ntshuwa ha di-STB le ho lefa bahokedi ba disebediswa tsena.
- SAPO e tla boela e netefatsa hore na ebe dilaesense tsa Thelevishene tsa SABC tsa bakopi di a sebetsa ebile ke tsa moraorao le hore na di fihlella maemo a tshwanetseng

9. HOBANENG HO LE BOHLOKWA HORE NAHA E KENELE PHALLELO HO DIJITHALE?

Aforika Borwa ha se yona feela naha e kenelang tsamaiso ena ya phallo ho ya ho dijithale. Ka 2006 Yuniono ya Matjhabatjhaba ya Dikaho tsa Motheo tsa Dikgokahano (ITU) e ile ya tshwara seboka moo ho ileng ha nkuwa qeto ya hore dinaha tsohle tsa Yuropa, Aforika, Botjhabela Bohareng le Riphaboliki ya Isilamo ya Iran (lebatowa la 1) di lokela ho falla ho tloha ho analoko ho ya ditshebeletsong tsa kgaso ya dijithale ka Phuptjane 2015. Ka ha Aforika Borwa e le e nngwe ya dinaha tse ileng tsa tekenela tumellano, e hahamallela ho sebetsana le ho fallela ho dijithale bakeng sa malapa a dimilione tse 13 a nang le dithelevishene.

10. LESEDI

Ka kopo dula o fadimehetse lesedi le ekeditsweng la DTT le kang lenane le akaretsang marangrang a dijithale ho ya ka sebaka kapa ka porofense le tsamaiso ya kgoneho le neelano ya di-STB, e tla fumantshwa haufinyane.

Ha o batla ho tseba haholwanyane o ka buisana le:

LEFAPHA LA DIKGOKAHANO: KANTORO YA POROJEKE YA PHALLO HO
DIJITHALE (DMPO)

Dipatlisiso: Mashuba Pula ho 012 473 0061 kapa Occasiah Mayisa ho 012 473 0056.

Wepsaete: www.doc.gov.za

Imeile: dti@gcis.gov.za

[www.facebook.com/ GO DIGITAL ZA](https://www.facebook.com/GO DIGITAL ZA)

[@ GO DIGITAL ZA](https://twitter.com/GO DIGITAL ZA)

